

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Institut mezioborových studií Brno

Sekty a ovlivňování postojů mladé generace

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Alena Plšková

Vypracovala:
Denisa Heinzová

Brno 2006

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Sekty a jejich ovlivňování postojů mladé generace“ zpracovala samostatně a použila jen literaturu uvedenou v seznamu literatury, který je v práci uveden.

.....
Denisa Heinzová

Poděkování

Děkuji paní PhDr. Aleně Plškové, za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěla poděkovat rodině, přátelům a kolegům za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytli při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Brno, 15. dubna 2006

Denisa Heinzová

Obsah

Úvod	6
1. Vymezení základních pojmů	7
1.1 Církev a náboženská společnost	7
1.2 Náboženství	7
1.3 Sekta	8
2. Sekty a sektářství	9
2.1 Vznik sekty	9
2.2 Organizace sekty – struktura sekty	11
2.3 Základní charakteristické rysy sekty	11
2.4 Ovlivňování členů sekty	13
2.5 Sekty a jejich nebezpečí	14
2.6 Nábory do sekty	17
2.7 Možné důsledky členství	17
3. Současná náboženská scéna v České republice	18
3.1 Křesťanství	18
3.2 Judaismus	19
3.3 Islám, islámská hnutí	19
3.4 Hinduismus	20
3.5 Buddhismus	21
3.6 Esoterismus	22
3.7 Hnutí Nového věku	22
3.8 Skupiny na pomezí náboženství	24

4.	Některé netradiční náboženské směry	25
4.1	Hnutí Haré Kršna	25
4.2	Hnutí Grálů	25
4.3	Kineziologie	26
4.4	Satanismus	27
4.5	Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů	28
4.6	Náboženská společnost Svědci Jehovovi	29
4.7	Scientologická církev	30
4.8	Církev Sjednocení	31
5.	Nebezpečné zahraniční sekty	33
5.1	Sekta Svatyně lidu	33
5.2	Davidovská větev adventistů sedmého dne	33
5.3	Sekta Řád Chrámu slunce	34
5.4	Sekta Óm šinrikjó	35
5.5	Sekta Nebeská brána	35
	Závěr	37
	Resumé	38
	Anotace a klíčová slova	39
	Seznam použité literatury	40

Úvod

Tisk, televizní pořady i nejrůznější publikace nás neustále zahrnují zprávami o obrovském nebezpečí, které údajně hrozí jednotlivci i celé společnosti ze strany takzvaných „sekt“. Ale kolik lidí může přesně definovat tento pojem? Mnoho lidí má jen z představy kontaktu se sektou velký strach, přitom ani neví proč. Že by nebezpečí? Nevědomost? Pocit, že je to něco eticky zakázaného?

Aniž by to lidé tušili, spousta z nich jsou obětmi sekty. Naše bankovní konta jsou lstivě vysávána obratnými podvodníky, naše děti jsou rituálně obětovány, hroby našich blízkých znesvěcovány, naše dcery znásilňovány zvrhlými vůdci temných sekt. Za našimi humny totiž působí zhoubné kultury, před kterými je třeba se mít na pozoru. Není jednoduché dostat se z vlivu silné sekty. Sekty zotročují duši. Kde končí náboženství a začíná teror? Satan tě chce! S podobnými hesly jsme tu a tam konfrontováni. Je nám předestírán apokalyptický obraz hromadných sebevražd, vydírání, mentálního programování, teroristických útoků a zvrhlostí všeho druhu. Co to je sekta, kult, nové náboženství? Ohrožují nás? Jak je rozeznat? Které z nich jsou nezúčastněné a které jsou jen xenofobní reakcí na odlišnost? Jak se máme vlastně postavit k problému sekt? Na tyto otázky se pokusí alespoň z malé části odpovědět moje práce.

Cílem mé práce bude snaha o přiblížení problematiky sekt a církví, jak na území České republiky tak i v zahraničí, snaha o vymezení základních pojmů a odlišení sekt od církve. Jakým způsobem jsou sekty organizovány? Jak sekty působí na své členy? Jsou sekty nebezpečné pro mladou generaci? Odpověď na tyto otázky bude hlavní cílem této práce.

Bohužel snaha o stručnost práce mi nedovoluje zabývat se některými tématy obsáhleji, ač by si to jistě zasloužila. Mnohé problémy musí tato stat' zcela pominout.

Tato práce se také zabývá pouze těmi hnutími, se kterými se v České republice můžeme setkat. Zcela pomíjí, a to velmi často i v obecných tvrzeních, asijská, africká, indiánská i jiná nová náboženská hnutí.

1. Vymezení základních pojmů

1.1 Církev a náboženská společnost

Církev nebo náboženská společnost je zákonem o církvích¹, vymezena jako dobrovolné sdružení osob stejné náboženské víry v organizaci s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy a obřady. Stát uznává jako církve a náboženské společnosti pouze ty, které jsou registrovány ministerstvem kultury podle uvedeného zákona. Podmínkou registrace podle zákona o registraci je, že se k církvi nebo náboženské společnosti hlásí nejméně 10 000 zletilých osob. Pokud je církev nebo náboženská společnost členem Světové rady církví, pak postačuje 500 zletilých osob.²

1.2 Náboženství

Náboženství je ustálená soustava představ o existenci nadpřirozených skutečností mimo dosah smyslové zkušenosti, kterou sdílí větší skupina obyvatel neustálená soustava věr ve Vyšší moc, v Boha, Bohyni nebo bohy a nebo bohyně. Nadpřirozenými skutečnostmi se pak rozumí cosi posvátného, vyšší moc, bůh, bohyně nebo božstvo. Náboženství má obvykle vlastní morální kodex, hodnoty, instituce, rituály a praxi. V různých kulturách a u různých jedinců se náboženství vyvíjelo v mnoha rozličných podobách. Náboženství zkoumá religionistika³, pohled zevnitř vědecky popisuje teologie⁴.

---

¹ Zákon č. 3/2000 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů

² CHMELÍK, J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde, Praha, 2001, str. 7

³ Religionistika je interdisciplinární vědou, která se zabývá konkrétními náboženstvími v jejich historické i současné podobě.

⁴ Teologie je nauka o Bohu, bohosloví.

1.3 Sekta

Sekty jsou charakterizovány značně odlišně např. jako organizace či skupiny různého druhu působící v rozmanitých sférách života lidí. Jde o organizace, které porušují práva svých členů a obvykle je poškozují psychickou manipulací. Dále sekty označujeme jako zhoubné kulty, které se liší od běžné společenské či náboženské skupiny tím, že nutí své členy setrvávat ve skupině přemlouváním, nátlakem nebo jinými nepřijatelnými způsoby ovlivňování. Podle Chmelíka¹ lze také sektu charakterizovat jako organizovanou skupinu lidí s dogmaticky nekonvenčními názory na úlohu s postavení člověka ve společnosti, založené na kultu osobnosti, s výraznou psychickou manipulací osobnosti, zaměřené na rozložení osobní identity jednotlivce až k vytvoření duševního otroctví a absolutní závislosti na vůdci sekty.

Náboženská sekta je uzavřené seskupení osob stejného náboženského smýšlení s pevně organizovanou strukturou s absolutistickými nároky na podřízenost členů, s nekritickými, dogmatickými názory a zásadami. Nebezpečnost sekt vystupuje do popředí v situaci, kdy požaduje po svých členech absolutní závislost na skupině a jejich vůdcích, požaduje vzdání se vlastní identity i hmotných statků, nebo dokonce vlastního života.²

---

¹ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str.19

² CHMELÍK, J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde, Praha, 2001, str. 7

2. Sekty a sektářství

2.1 Vznik sekty

Samozřejmostí pro vznik nové sekty je pochopitelně **dostatečný počet oddaných** lidí nutných pro chod sekty. Otázkou ovšem je, kde se tito lidi berou. V dnešní uspěchané době si začíná mnoho lidí uvědomovat jakousi svoji zbytečnost ve společnosti a zbytečnost své existence vůbec. (např. Brzy ráno vstávat, jít do práce, celý den pracovat, a druhý den nanovo, může asi jen těžko naplnit duchovní prázdnotu uvnitř člověka). Proto se člověk snaží najít naplnění svého života v některé z církví. Ty ovšem většinou zaujímají velice tradiční pohled na víru a hloubavějšímu jedinci nedokáží smysluplně vysvětlit stále se rozvíjející vědeckotechnický pokrok. A tak mezi těmito klasickými naukami vzniká široký prostor pro různé alternativní nauky a duchovní proudy. Některé mohou být neškodné, vedené ušlechtilými ideály, schopné skutečně člověku pomoci a naplnit jeho život. Ale také vznikají skupiny založené pro potřeby mocenského a peněžního obohacení svých vůdců.

Ráda bych zde zmínila i mírně ironizující návod na založení vlastní sekty podle knihy Jiřího Wojnara.

Deset a jeden postup jak si založit sektu¹

1. Sesbírej všechny dosažitelné a nadšení budící myšlenky.
2. Využij je ke zbudování nosné struktury obsahující
  - a) pohled na světlé zítřky a vizi absolutního dobra
  - b) sumarizovaný popis říše absolutního zla a vizi trestu
  - c) východisko směřující k dosažení a) a eliminaci b)

---

¹ Tento návod je podle knihy Jiřího Wojnara: „Bestseller v kameni“

3. Ustanov se (samozřejmě se vší skromností) zástupcem tajuplných sil personalizovaného dobra, vyber si spolehlivé spolupracovníky a společně přesvědčte dostatečné množství lidí o tom, že:

- jsou napravitelnými hříšníky
- za své neštěstí si mohou sami, protože stojí na nesprávné straně.

V těchto lidech pak podle osvědčeného vzorce musíš:

a) vyvolat a udržovat pocit viny (vůči čemukoli, včetně jich samých)

b) ukázat, jak se provinění zbavit (systém sebeodpuštění je geniální)

c) definovat podmínky nápravy

d) infikovat nejméně labilní okruh zklamaných, labilních a duševně nevyrovnaných, se svým osudem nespokojených jedinců, kteří se stanou fanatickými nositeli myšlenky a oporou tvých zájmů.

4. Nedopuť, aby tobě podobní (ti, kteří vytuší, oč jde a připojí se) dosáhli v hierarchii sekty vyššího postavení, než ty sám; imaginární „síly dobra“ musí jejich ústy (nejlépe písemně) potvrdit tvá tvrzení a tvou vůdčí pozici. Jsi nejkompetentnější, protože jsi byl první!

5. Publikuj a přednášej i ty sebevětší nesmysly, mluv o lásce a tvař se přitom nesmírně vážně, to bezvadně funguje už tisíce let. Zamoř dopisní schránky letáky a usiluj o přízeň sdělovacích prostředků.

6. To (a ty), kteří ti stojí v cestě, likviduj prostřednictvím zfanatizovaných, naivních příznivců. Ty se do toho nezapojuj, usmívej se a stále mluv o lásce.

7. Případné výstřelky svých příznivců přísně, ale s láskou odsuď, ale až poté, co posloužily tvému prospěchu.

8. Postupně likviduj nebezpečné fanatiky, kteří ti pomohli nahoru.

9. Nezapomeň při tom neustále hovořit o lásce a o tom, jak nesmírně tyto odpadlíky miluješ přesto, že tě tak hrozně zklamali.
10. Na veřejnost vystupuj jako ztělesnění všeho, co hlásáš. Vždy se najde dostatek zoufalců, kteří uvěří a obhájí tě. Mluv o lásce!
11. Nezapomeň před spaním pravidelně a samozřejmě ne bez lásky, zalistovat v Machiavellim. Třeba tam najdeš něco, na co dosud nikdo nepřišel...¹

2.2 Organizace sekty – struktura sekt

Sekta je postavena na velice přísném **hierarchickém uspořádání**. V čele vždy stojí vůdce, často zakladatel a prorok sekty, jež má absolutní moc. Dalším způsobem, jak se stát vůdcem jsou mocenské boje uvnitř sekty, samozřejmě navenek musíme tvrdit, že je vše děláno pro dobro sekty a svoje "zvolení" vůdcem bereme jako velikou odpovědnost a jediné možné řešení. V sektě koluje mnoho peněz. Z nich je část vložena do chodu sekty a nábory nových členů a se zbytkem může neomezeně manipulovat omezená skupina vůdců. Finanční prostředky jsou nejčastěji získávány od členů sekty, kteří ji často odkáží celý svůj majetek.

2.3 Základní charakteristické rysy sekty

Obecně se hovoří o fanatismu, nesnášenlivosti, odříkání, hledání klidu a prostoty slučování neslučitelných myšlenek a tezí, sveřeposti, exaltovanosti (vzrušenost a opojenost sektou), víře ve své spasitelství, ochotě obětovat svět, snaze orientovat se bez námahy poznání, obchodu se strachem a dalších.

Fanatismus² má svůj slovní základ v latině. Jako fanatici byli označováni kněží divokých kultů. Podle jejich nepřičetných projevů dostal fanatismus svůj obsah – je v něm skryta zběsilost, blouznění a posedlost. Fanatik nesnese odlišný názor, tím méně

---

¹ WOJNAR, J.: Bestseller v kameni I, Olomouc, 1999

² Od slova fanatismus je odvozeno fanouškovství.

odpor. Fanatismus má ovšem značnou sjednocovací schopnost, charakteristickou i pro „davové šílenství“, zvláště když je spojen s nenávisí proti nepřátelům.

Sekty skutečně žijí vírou ve své spasitelské poslání. To lze označit jako **mesianismus**. Jen jejich prostřednictvím je možné dostat se k pravdě, dát životu smysl a napravit svět. Mají „recept“ na řešení všech lidských problémů a klíč k otevření říše dobra a štěstí.

Podle plk. Doc. JUDr. Jana Chmelíka, PhD. z úřadu služby kriminální policie a vyšetřování v Praze, jsou tyto dva znaky všem sektám, na rozdíl od ostatních, společné. **Fanatismus** a **mesianismus** jsou pravým opakem tolerance a skromnosti, těch vlastností, jež umožňují vnitřní růst a vyzrání.

Další charakteristické rysy najdeme ve studii Odila Štampacha¹. Jsou jimi uzavřenost pramenící z pocitu, že svět je nebezpečný (proto styk s ním je třeba omezit na nejnutnější), fundamentalismus, jednoduchý a trochu primitivní přístup k pramenům, například k Bibli, bez přihlídnutí k dobovému učení, autoritářství a utajování organizační struktury i vlastní nauky při misijním působení.

Americký sociolog Donald Enroth v práci o sektách² shrnul určující **rysy sekt** do devíti bodů, a to:

- Vůdce, který autoritativně vyžaduje naprostou oddanost.
- Vyznání a hodnoty jsou v protikladu k vyznání a hodnotám převládající kultury.
- Pocit výlučnosti skupiny, jež disponuje „pravdou“.
- Zákonictví s množstvím pravidel a omezení.
- Důraz na pocity a emoce
- Pocit pronásledování
- Strach ze sankcí a trestů za neposlušnost.
- Tajnůstkářství.
- Odpor proti duchovnímu církve

Ne všechny sekty musí mít nutně všechny tyto poznávací znaky.

---

¹ ŠTAMPACH, O., Sekty a nová náboženská hnutí, Praha, Oliva, 1995

² ENROTH, R.: Za novými světy, Praha, 1994

2.4 Ovlivňování členů sekty

Komunita, která formuje svého člena, jej také výrazně poznamenává. Některé sekty mají destruktivní vliv na lidskou osobnost více, jiné o něco méně, ale jejich působení – zvláště dlouhodobější – poznamená člověka vždy. Pokusme se nejprve naznačit, v čem asi tkví tato velmi hluboká deformace. Na činnosti sekt si můžeme všimnout **tří důležitých prvků**, na kterých je postavena činnost sekt i práce s jejími členy.

Především jde o **protikladnost vidění**. Skutečnost světa je viděna černobíle – my a oni, dobro a zlo. Každý, kdo má kritické myšlení vůči sektě, dostává podobu ďábla. Mnohokrát varují své členy před jakoukoliv úchylkou v myšlení v pocitech, protože se jich mohou zmocnit démonické bytosti.

Druhým prvkem je **absolutní závislost** člena sekty na organizaci a jejím vůdci. Člen sekty je trvale veden k podřízení se skupině a naprosté poslušnosti k vedoucímu skupiny. Jeho „správný“ vztah ke skupině se projevuje tím, že se snaží napodobovat vůdce, papouškovat jeho slova, kopírovat jeho způsob mluvy. Tím dochází k sjednocení do té míry, že každá individualita osobnosti je podezřelá. Nelze pochybovat, že tento způsob manipulace se snadno uplatňuje na těch, kteří se dostali do krizových situací, v nichž si neví se sebou rady, na lidech, kteří jsou nevyzrálí či v nějakém ohledu handicapovaní.

Třetí významným prvkem je **pocit viny**. Vysoká laťka nároků a povinností se málokdy dá trvale respektovat. Po počátečním stádiu, v němž se novému zájemci projevuje až přehnaný zájem a obdiv, že se dokázal správně rozhodnout pro „pravdu“, se tato vřelá sympatie už tolik neprojevuje. Když je jisté, že z pavučiny se oběť jen tak nedostane, lichocení a zájem se přenesou na další kandidáty. Přibývá však povinností a žádá se větší nasazení pro skupinu. Nepodává-li člen žádaný výkon, je to jen jeho vina, Trvalý pocit nedostatečnosti se stává součástí promyšlené manipulace organizací, která nikdy nemůže udělat chybu.

V každé sektě se používá dokonalý **brainwashing** – v překladu tzv. „vymývání mozků“. Podle Christine McGuire¹ je 16 způsobů, jak lze ovládnout lidskou duši. Tyto metody jsou základem brainwashingu. Jsou to:

1. únos, izolace, ponižování
2. fyzické a sexuální týrání, kulminace pocitu zranitelnosti
3. odstranění schématu střídání dne a noci
4. zničení pocitu soukromí jedince
5. řízení jídla a pití
6. trestání bez důvodu
7. vyžadování prošení o dovolení čehokoli
8. ustanovení schématu týrání
9. totální izolace (hlad po informacích, jediný zdroj informací je únosce)
10. stanovení cíle budoucího chování, jímž bude možno vládcce potěšit
11. hrozba pro rodinu
12. hrozba, že zajatec může být prodán horšímu pánovi
13. týrání v nepravidelných intervalech
14. k věci nepatřící shovívavost
15. podpisy dokumentů (písemná forma uznání postavení)
16. inkorporace cílů nového chování

2.5 Sekty a jejich nebezpečí

Nejčastěji se v souvislosti s nebezpečností sekty mluví o **závislosti členů sekty**, která je srovnávána s drogovou závislostí, dokonce závislost na vůdci sekty a na sektě je označována za závažnější. Tato závislost může doznat obrovských rozměrů a může způsobit i újmu na zdraví či ztrátu života. Na druhou stranu je ale třeba říct, že sektě členové nepodléhají vždy bezvýhradně, ale alespoň v některých případech si zachovávají kritické myšlení, i když ne všichni do stejné míry a také ne stejně ve všech životních situacích.

---

¹ MC GUIRE, CH.: Dokonalá oběť, Praha, 2002

Za další nebezpečí vlivu sekt je označována **sociální a společenská izolovanost**. Okolí člověka, který je členem sekty, velmi často nelibě nese odcizení, rozvolnění vztahů a komunikační „zed“ (bariéru), která mezi ním a jeho nejbližšími vyrostla. Běžný je chlad v rodině a ztráta přátel. Rodiče jsou označováni jako „biologičtí rodiče“ (Církev sjednocení¹), „zploditelé“ (imanuelité) či „utlačovatelské osoby“ (scientologická církev²). Členství v sektě často znamená také opuštění školy či zaměstnání a rezignaci na další odborný růst. Vezmeme-li v úvahu také to, že po opuštění sekty má „odpadlík“ zpravidla velmi nízké sebevědomí, trpí nejistotou při osobních kontaktech a potížemi při navazování vztahů, je jasné, že ho sekta poznamenala do značné míry i na dobu, kdy by ji případně opustil. Není pak divu, že odchod ze sekty je považován za jeden z nejvíce traumatizujících zážitků a že se někdy neobejde bez psychiatrické pomoci.

Zvláště velké nebezpečí lze spatřovat ve vlivu sekty na děti, které mohou být více než v jiných rodinách vystaveny důsledkům nábožensky motivovaného experimentování rodičů, např. tak, jako je tomu v Rodině lásky³, hlásající „sexuální revoluci“. Ta se netýká jen dospělých, ale i dětí.

Právě v případě komunitního způsobu života rodičů nebezpečí pro děti pravděpodobně vzrůstají. V komunitách se častěji setkáme s nechutí rodičů posílat děti do „světské“ školy, a tak se může stát, že dítě po mnoho let nepřijde s jiným prostředím prakticky do styku a že mu může scházet množství podnětů, které jsou v ostatní populaci běžné. Velkou diskusí proto vzbudila snaha komunity na Kršnově dvoře (hnutí Haré Kršna⁴) otevřít vlastní základní školu (gurukulu). Po zvážení všech argumentů by pravděpodobně taková škola zřízena být měla, ovšem jednu z otázek např. vyvolávají již připravované učebnice gurukuly, z nichž je patrná snaha kulturní rozdíl mezi komunitou a okolním světem ještě prohloubit. Ke zcela radikálnímu řešení sáhli rodiče, následovníci Parsifala Imanuela (tzv. imanuelité), kteří své děti posílat do školy prostě odmítli. Byli pak z tohoto důvodu v minulých letech odsouzeni za „ohrožení mravní výchovy mládeže“. Vůdce Jan Dvorský je ze stejného důvodu stále hledán policií.

---

¹ viz kapitola 6.8

² viz kapitola 6.7

³ Hlavní myšlenka této sekty: „Jen ten je pravým křesťanem, kdo se dobrovolně oddá druhému a splní mu jeho sexuální přání“

⁴ viz kapitola 6.1

Jiným nebezpečím při komunitním způsobu života rodičů může být pro dítě narušený model rodiny, neboť rodinnému životu komunita často příliš nepřeje.

Kvůli příslušnosti k Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi byli soudně trestáni mladí muži, protože odmítali nastoupit nejen vojenskou, ale i náhradní civilní službu. Nařízení o bojkotu náhradní civilní služby však bylo r. 1996 svědky Jehovovými opuštěno.

Svědků Jehovových se týká i oblast zdraví a **ohrožení života**, kde je nutno zmínit jejich zákaz transfúze krve. Dodržování tohoto zákazu je velmi tvrdě vyžadováno nejen pro svědky, ale i pro jejich děti. Několik případů úmrtí či zanedbání léčby z tohoto důvodu bylo zaznamenáno již i v České republice. Nebezpečná je i vázanost nemoci na duchovní neúspěch neboť může lehce vést k zanedbání zdravotní péče. Ze stejného důvodu může být nebezpečná i alternativní medicína v rukou neodborníka, který by trval na odmítání klasické medicíny i v případě, kdy by to pacientův stav již vyžadoval.

Nebezpečnost sekty nezáleží pouze na jejím učení či na způsobu života jejích členů. Největší nebezpečí skýtají skupiny, které se vyznačují velkou závislostí na vůdci a velkou izolovaností členů, tedy těmi oblastmi, které jsou nejvíce diskutabilní a nejméně změřitelné a popsitelné. Závislost a izolace se totiž postupně mohou stát natolik extrémními, že umožní v krajních případech i hromadné vraždy či sebevraždy.

Z této skutečnosti také vyplývá, že všechny skupiny s charakteristikami závislosti a izolace mohou být potenciálními ohnisky těchto činů, pokud se skupina z nějakého důvodu „zahřeje“ natolik, že tento výbuch násilí umožní. A co je ještě horší, vnější pozorovatel toto „zahřátí“ skupiny může jen těžko postřehnout.

Z policejního hlediska je patří k nejnebezpečnějším sektám satanisté, i když jejich počet území České republiky není významný. Nelze však vyloučit vysoký počet sympatizantů zejména mezi dětmi a mládeží. Lákavým je pro mládež zejména příslib „volného sexu“, požívání drog a touha po dobrodružství, které s sebou přináší tajemné, magické obřady satanistů¹.

---

¹ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str. 22

2.6 Nábor do sekty

Většina lidí si myslí, že se nemohou stát členy jakéhokoliv destruktivního kultu a také, že jsou nejvíce ohroženi lidé s nižším vzděláním a úrovní vědomostí. Zajímavé ovšem je, že veliké procento členů sekt je vysokoškolsky vzdělaných, společensky úspěšných lidí. Pravděpodobně je těžší tyto lidi přesvědčit, ale s větším procentem úspěšných a známých lidí roste i reputace a věrohodnost sekty. Nejvíce jsou ovlivnitelní lidé, kteří prožívají nějakou životní krizi. Zajímavostí může být, že častou "kořistí" pro náboráře sekt se stávají studenti prvních ročníků vysokých škol. Častým způsobem náboru je položení určitého testu, který je záměrně vyhodnocený špatně, vyvolání pocitu skepse a deprese, a následná ukázka jak se může člověk zlepšit.

2.7 Možné důsledky členství

Dlouhé setrvání v některých skupinách vede obvykle k **extrémní závislosti**. Strávíte-li dlouhou dobu s určitou skupinou lidí, které sblížíte stejná vášně, záliba, bude pro vás velmi těžké nalézt společnou řeč s jinak smýšlejícími lidmi. Takový člověk většinou ztrácí zájem o jinak smýšlející přátele a o rodinu a snaží se trávit maximum času s lidmi, se kterými si rozumí. Vezmeme-li v úvahu ještě cílené vymývání mozku, tak je zřejmé, že to na člověku musí zanechat zjevné stopy. V případě lidí ovlivněných kultem je to především ve způsobu řeči a prázdných frázích, neschopnosti soustředit se a samostatně se rozhodovat, a ztrátě objektivního pohledu na svět.

Často bývá velice složité vrátit zpět do všedního života i člověka, který chce sektu opustit dobrovolně. Dlouhé setrvání v sektě ovlivní jeho myšlení a on není schopný rozlišovat mezi skutečností a "vizemi", ve které ho sekta donutila, nebo lépe řečeno naučila, věřit. Z toho důvodu se člověk cítí dezorientovaný, trpí pocity viny a strachu (ze setkání s lidmi z kultu, přicházející katastrofy, ap.) V minulosti můžeme nalézt spousty příkladů jak sekty negativně ovlivnily myšlení spousty lidí a přiměli je spáchat zlo sami na sobě nebo na ostatních lidech, ale i zvířata, majetku apod.¹

---

¹ viz. kapitola 7. Nebezpečné zahraniční sekty

3. Současná náboženská scéna v České republice

3.1 Křesťanství

Křesťanství je založeno na životě Ježíše Krista a představuje největší náboženství na světě, s více než 1,5 miliardou věřících. Ježíš byl Žid, který se narodil kolem roku 7 př. n. 1. a který hlásal, že království Boží přijde v budoucnosti, ale že se už také projevuje v přítomnosti.

Přestože se Ježíš považoval za naplnění židovského Starého zákona, odmítl židovské očekávání nacionalistického mesiáše. Místo toho přišel na zem jako Syn Boží, mesiáš, jenž může odpouštět hříchy a bude vystupovat jako konečný soudce na konci času.

Ježíš předložil "novou smlouvu", která zdůrazňovala, že ti, kdo v něj věří (a prostřednictvím něj v Otce), budou zachráněni před smrtí.

Evangelia zaznamenávají tuto "dobrou zprávu", že Ježíš, který byl plně člověkem a plně Bohem, zemřel na kříži, aby odčinil hříchy svého lidu. Po své smrti a pohřbení byl Ježíš vzkříšen a zjevil se mnoha svým stoupencům. Po svém pobytu na této zemi se Ježíš vrátil k Otci.

V životě jeho stoupenců se teď aktivně projevuje Duch svatý¹. Víra v Ježíše Krista křesťany ujišťuje, že jejich hříchy jsou odpuštěny, a slibuje jim věčný život v nebi.

Křesťanství se vyznačuje požadavkem, aby se věřící změnili a dodržovali přísné mravní poselství, které zdůrazňuje milovat nepřátele, konat dobro vůči lidem, kteří člověku ubližují, a chovat se k bližním tak, jak si člověk přeje, aby se ostatní chovali k němu.

Křesťanská etika vyžaduje, aby věřící soucítili se slabými, nemocnými a nesvobodnými. Od učedníků, kteří z lásky k Bohu chtějí plnit jeho vůli, se očekávají

---

¹ Jde o třetí část Trojice, jež tvrdí, že je jeden Bůh ve třech osobách: Otec, Syn a Duch svatý

dobré skutky zde na zemi. Přesto nikdo nedosáhne dokonalosti a musí najít odpuštění a věčnou spásu skrze víru v Ježíše Krista.

3.2 Judaismus

Judaismus nebo-li Židovství je náboženství a kultura židovského národa. Zásady a dějiny judaismu vytvářejí historické základy mnoha jiných náboženství včetně křesťanství a islámu.

Židé tradičně neoznačují judaismus jako náboženství, ale jako kulturu s vlastní historií, jazykem (hebrejštinou), zemí předků, liturgií, filozofií, souborem etických zásad, náboženských praktik, a podobně.

Námětem hebrejské Bible je popis vztahu Izraelitů (také nazývaných Hebrejci) s Bohem, jak je zobrazen v jejich historii od počátku času až do stavby druhého chrámu (roku 515 př. n. l.).

Židovství vždy uznávalo řadu principů židovské víry, nikdy ale nevytvořilo závazný katechismus. Objevila se řada formulací židovské víry, z nichž většina má hodně společného, přesto se ale v některých bodech liší. Během posledních dvou století se židovská komunita rozdělila do několika větví, které tyto principy chápou velmi odlišně. Většina ortodoxního židovství obvykle tvrdí, že pravidla jsou neměnná a povinná, neortodoxní formy židovství naopak obvykle tvrdí, že tato pravidla se vyvíjejí v čase, a tak povolují více odchylek ve víře každého jednotlivce.

3.3 Islám, islámská hnutí

Islám¹ je nejmladší velké monoteistické náboženství. Založil ho Muhammad (asi 570 - 632), který na základě zjevení zformoval učení, čerpající z judaismu křesťanství. Z těchto zjevení vznikl postupně Korán, základní náboženská kniha islámu.

---

¹ Islám = podrobení, odevzdání se Bohu

Pro muslimy, tedy pro ty, kdo jsou odevzdáni, je charakteristická víra v jednoho Boha - Alláha a víra v Muhammada jako jeho proroka i misijní úsilí uvést do podřízenosti Alláhovy i ty, kdo dosud nevěří. V současné době má islám více než jednu miliardu vyznavačů po celém světě.

Několik muslimských organizací u nás, z nichž nejaktivnější jsou pravděpodobně Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze a v Brně, zastřešuje a před veřejností nejčastěji zastupuje Ústředí muslimských náboženských obcí. Počet muslimů u nás se odhaduje na 20 tis., z toho nejméně 400 má být české národnosti. Především mezi inteligencí a díky uprchlíkům z muslimských zemí se i u nás šíří víra bahá'í, která vychází z tradice islámu, ale je muslimskými autoritami přísně zavržována jako hereze. Za sektu je islámskou ortodoxií považováno i společenství ahmadíja, jehož založením se pokusil Mízá Ghulám Ahmad (1835 - 1908) reformovat islám. Svými stoupenci je tento muž považován za proroka, jemuž se dostalo přímého zjevení jako Muhammadovi. Společenství ahmadíja vydalo v zahraničí vlastní překlad koránu do češtiny a šíří ho i v našich zemích¹.

3.4 Hinduismus

Hinduismus² je celosvětově rozšířená náboženská tradice, vycházející z věd, a která je všeobecně považována za nejstarší dosud žijící praktikované náboženství. Pojem hinduismus dnes označuje více různých myšlenkových škol. V době před zhruba 4000 lety šlo o monolitické náboženství, které se v průběhu času rozdělilo do mnoha různých tradic. Dnes zahrnuje velké množství nejrůznějších náboženských rituálů a praktik, které provozuje řada sekt s různými filosofickými názory. Jednotlivá božstva jsou ale všechna považována za manifestaci jediného Bráhmanu, který je uctíván jejich prostřednictvím. Hinduismus je proto často považován za polyteistické náboženství, ale ve skutečnosti je jeho základem víra v jediného universálního ducha. Mezi hlavní cíle hinduistů patří vysvobození z koloběhu života a smrti - mókša. Mezi jednotlivé hinduistické sekty patří višnuismus, šivaismus a šaktismus.

---

¹ KROPÁČEK Luboš, Duchovní cesty islámu, Vyšehrad, 1993

² ZBAVITEL Dušan, Hinduismus a jeho cesty k dokonalosti, DharmaGaia, 1993

Hinduismus je třetí největší náboženství na světě, které vyznává téměř jedna miliarda lidí. 98% hinduistů se nachází na Indickém subkontinentě, zejména v Indii. Nepál je jediná země, ve které je hinduismus státním náboženstvím.

V Čechách je hinduismus zastoupen dvěma církvemi: Českou hinduistickou náboženskou společností a Hnutím Haré Kršna.

3.5 Buddhismus

Buddhismus je nábožensko-filozofický systém, jehož základ vytvořil Gautama Buddha pravděpodobně v 5. století před Kristem v severovýchodní Indii. Jedná se o jedno z nejrozšířenějších světových náboženství, vyznává jej přibližně 370 milionů lidí po celém světě.

Z období Buddhova života o něm neexistují žádné písemné zprávy, naše znalosti jeho učení vychází z tzv. pitak, které sice byly sepsány až po jeho smrti, nicméně se lze domnívat, že v nich je obsaženo i Buddhovo učení.

Někdy je buddhismus označován jako ateistické náboženství, což není přesné, jelikož i v nejstarších textech vystupuje spousta božstev žijících na jiných úrovních existence, označovaných jako dévové. Avšak na rozdíl od teistických náboženství byla tato božstva považována za smrtelné a nevědomé bytosti podobně jako lidé, pouze je převyšující svou krásou, schopnostmi a dlouhověkostí. Jako ateistické náboženství je přesto buddhismus možné označit proto, že k dosažení osvobození není potřeba víra v Boha, jak je tomu v teistických náboženstvích, neboť Bůh jakožto pojem není v buddhismu definován. V pozdější době došlo k vytvoření systému osvícených bytostí, které bývají nesprávně přirovnávány ke křesťanským světcům. Tyto myšlenky se však v původním, theravádovém buddhismu nijak neobjevují.

Mezi ostatními náboženstvími a filozofickými systémy zaujímá buddhismus zvláštní místo postojem k duši. Neřadí se ani k eternalistickým systémům, které tvrdí, že s tělem se rodí i duše ("já"), která po smrti přetrvává, ani k nihilistickým systémům, které tvrdí, že s tělem se rodí i duše ("já"), která se smrtí zaniká. Místo toho tvrdí, že

neexistuje žádná entita, s níž bychom se mohli identifikovat jako s "já", a že tedy oba výše zmíněné přístupy jsou scestné¹.

3.6 Esoterismus

V západním **esoterismu** najdeme tradice křesťanských legend, např. legenda o svatém grálu), gnóze a mysterií, judaismu, islámu i starověkých náboženství Egypta a Předního Orientu. Podle egyptského boha Thovta, řecky nazývaného Hermes Trismegistos, se západní esoterismus nazývá někdy též hermetismus.

Esoterismus zbavený svého duchovního základu a pokleslý na magické praktiky se označuje jako okultismus². Nalezneme v něm spiritismus³, věštické praktiky i snahu magicky řídit nejen vlastní život, ale i životy druhých lidí. Extrémní a zároveň populární formou magie tohoto typu je satanismus. O zkoumání okultních praktik vědeckými metodami se pokouší psychotronika⁴.

3.7 Hnutí Nového věku

Zakladatele toto hnutí nemá. V posledních asi dvaceti letech stále více lidí v západní kultuře zaznamenává změnu, která se týká jejich životního pocitu či ducha doby. Ti, jež se k této změně upínají s nadějí a jež ji svými aktivitami přivolávají a urychlují, tvoří mohutné a různorodé hnutí, označované jako hnutí Nového věku⁵. Nejedná se o organizaci, ale spíše o životní styl lidí různého zaměření a různých názorů, kteří vědomě či nevědomě současnou změnu ducha doby uskutečňují.

Učení a praxe jsou velmi různorodé. Vždy se ale jedná o potřebu změny a doufání v cosi nového. To je spojeno s hledáním alternativ snad ke všemu, co může být považováno za tradiční. Populární se tak stává alternativní medicína, alternativní

---

¹ ELIADE Mircea, Dějiny náboženského myšlení II., str. 72 - 100, Oikúmené, 1996

² z latinského slova *occulta* = skryté věci

³ duchařství, duchařina; víra v duchy, duše zemřelých a možnost komunikace s nimi

⁴ WIDL Maria, Křesťanství a esoterika, Karmelitánské nakladatelství, 1997

⁵ Anglicky New Age

pedagogika či psychologie, je možné mluvit o alternativě ve vědomí historických kořenů (např. popularita Keltů či Slovanů), alternativním náboženství (např. obliba východních náboženství či náboženství předpisemných národů), alternativním umění (new age music), stravovacích návycích apod. V hledání alternativ je často nalézáno to, co bylo alternativou již v minulosti.

Hnutí se většinou nechápe jako náboženské, protože stírá rozdíl mezi sekulární a náboženskou oblastí života. Náboženství prolíná všemi oblastmi společenského života. Náboženství (typická je např. víra v minulé životy a převtělování) se stává běžnou a přirozenou součástí i těch oblastí, které doposud stály mimo ně (věda, zdravotnictví, výchova a vzdělávání). Náboženské přesvědčení nebývá v těchto oblastech zdůrazňováno (někdy je dokonce popíráno ve prospěch vědy), je však přítomno a těmi, kdo s Novým věkem sympatizují, bez výhrad přijímáno.

Hnutí připomíná volnou síť aktivit, mezi nimiž je možno se nezávazně pohybovat. Oproti tzv. sektám se tedy zmenšuje riziko psychické manipulace v uzavřené skupině. Některá aktivita sama ovšem může mít výrazné sektářské rysy (např. komunita Zdeňka Lukáše ve Světlíku či skupina vegetariánů kolem Vlastislava Prokeše, kteří se - podobně jako americká sekta Nebeská brána - chystají na odlet létajícím talířem na jinou planetu). Riziko znamená i stoupající obliba tajných nauk (např. esoterismus), které mohou způsobit velkou izolaci zasvěcených a jejich - pro vnější svět - nepochopitelné činy, třeba jako tomu bylo v případě Řádu Chrámu slunce¹. Jiný druh nebezpečí je spojen s amatérskými zdokonalovacími kurzy či alternativními psychoterapiemi (holotropní dýchání). Nebezpečné může být i zanedbání lékařské péče, je-li využita pouze neúčinná alternativní medicína (např. homeopatie, urinoterapie) či psychotronické metody². Počet příznivců je možné odhadnout na několik desítek milionů v západním světě, u nás asi sto tisíc.

---

¹ viz. Kapitola 7, bod 7.3 v této práci

² ŠILER, V.: Co je to New Age?, Scholaforum, 1996

3.8 Skupiny na pomezí náboženství

Rysy náboženství zvláště v jeho sektářské podobě můžeme pozorovat i u hnutí, která nemají zdánlivě s náboženstvím nic společného nebo ani nic společného mít nechtějí (tzv. kvazireligiózní hnutí). Zřetelné rysy sekty má svérázná psychoterapie, zvaná dianetika, jejíž praktikanti se ovšem časem za náboženství sami prohlásili, když utvořili scientologickou církev. Charakter sekty mohou mít i **politické strany** (extrémní pravice či levice), hnutí (např. Humanistické hnutí a jím vytvořená Humanistická aliance) a utopická **komunistická hnutí** (např. zemědělské komunity Yamagishi). Sektářské prvky je možno nalézt i v hnutí **skinheads**, mezi extrémními ekologickými aktivisty či ochránci práv zvířat, mezi příslušníky národně konzervativních klubů (např. kolem brněnského časopisu Pochodeň zítřka), a dokonce i v obchodním způsobu, zvaném multi-level marketing. Náboženskou oddanost věci a fanatismus v získávání dalších stoupenců vzbuzují také organizace, podnikající způsobem „letadlo“ a využívající pyramidový efekt¹.

---

¹ http://www.sekty.cz/texty/netradicni_nabozenstvi/index.html

4. Některé netradiční náboženské směry

4.1 Hnutí Haré Kršna

Oficiální název tohoto hnutí je **Mezinárodní společnost pro vědomí Kršny**¹ a je jedním ze směrů hinduismu, který uctívá indického boha Višnu přetvářeného v Kršnovi. Podle učení tohoto hnutí (ale i klasického hinduismu) žijeme v období kalijugy, temného věku, který předchází eschatologické katastrofě a „recyklaci“ světa. Můžeme však vzdorovat úpadku zpěvem známé mahámantry „Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré. Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré“. Ta nám umožňuje spojení s Kršnou. Doporučuje se věřícím, aby tento popěvek zpívali za pomoci růžence o 108 kuličkách, a to 1728krát, což zabere asi 2 hodiny. Hnutí zakládá farmy, ve kterých jsou stoupenci hnutí vedeni k jednoduchému, až asketickému životu, vstávají kolem čtvrté hodiny ranní, myjí se studenou vodou, vykonávají pravidelné obřady buzení, mytí a krmení božstev, účastní se společného uctívání Kršny. Práce přes den je velmi tvrdá, naproti tomu strava je velmi skromná².

Nebezpečí tohoto hnutí spočívá zejména v silném náboženském uctívání Kršny, které může vést až k psychickému kolapsu. Negativně může působit i nedostatečná strava. Nebezpečí hrozí zejména dětem, které jsou izolovány od okolí a nedocházejí ani do běžné školy.

4.2 Hnutí Grálů

Základ jeho učení **spočívá** v různých úrovních **hmotnosti**. V té nejnižší – hrubohmotnosti – se nachází lidstvo v současné době. Vyšších úrovní máme dosáhnout svým novým poznáním a dobrou morálkou v průběhu nových životů. Tam, na hranici duchovní a božské úrovně, se nachází hrad Grálu, který dává celému tomuto učení své

---

¹ International Society for Krishna Consciousness,

² CHMELÍK, J.: Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha, 2001, str. 47

jméno. V něm se také nachází legendární miska, do níž byla zachycena krev umírajícího Krista – grál. Učení vychází ze tří zákonů¹.

- První – **zákon tíže** - říká, že čím hmotnější (tj. přízemnější) jsou naše myšlenky a činy, tím hlouběji v úrovních hmotnosti klesáme.
- Druhý – **zákon přitažlivosti stejnorodého** – hovoří o lidském údělu, který záleží na tom, jakými myšlenkami se obíráme a jaké činy konáme, protože myšlenky a činy přitahují podobné „formy bloudící kolem“.
- Třetí – **zákon zvrtného působení** – znamená, že žádná myšlenka ani čin nemohou zůstat bez následku a také všechna naše štěstí či neštěstí jsouceny přirozenými následky našich myšlenek či činů. Tímto řetězem příčin a následků jsme připoutáni ke svým „minulým životům“. Typickým symbolem je „kříž Grálu“.

Toto náboženství lze považovat za bezproblémové, neboť se neuchyluje ke kriminálním činům a rovněž jeho působení na psychiku příznivců není destruktivní.

4.3 Kineziologie

Kineziologie² je v současnosti jedna z nejpopulárnějších metod alternativní medicíny, přitažlivá pro svou jednoduchost a pro naději, kterou poskytuje především lidem trpícím bolestmi hlavy, alergií, svalovými bolestmi, únavou, oslabením imunitního systému apod. U nás je velmi oblíbená mezi učiteli a rodiči dětí v mladším školním věku, které trápí problémy dyslexie, dysgrafie, hyperaktivity apod.

Udává se, že u počátku kineziologie stál v 60. letech americký chiropraktik Georgie Goodheart, který usoudil, že v těle existují „energetické kanály“ (mimořádně - shodné s meridiány, o nichž hovoří akupunktura a akupresura), díky nimž existuje vztah mezi „tlakovými body“ na těle a vnitřními orgány. Jemnou masáží těchto „tlakových bodů“ má být dosažena energetická rovnováha v těle, porušená např.

---

¹ CHMELÍK, J.: Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha, 2001, str. 47

² http://www.sekty.cz/texty/netradicni_nabozenstvi/index.html

stresem nebo nemocí příslušného orgánu. Zdravotní stav pacienta má být zjištěn podle toho, jak při vyšetření reagují svaly na jemný tlak rukou.

Kineziologie si dává záležet na tom, aby byla chápána jako vědecká metoda. Její publikace působí velmi seriózně a přehledně, důvěru může vzbuzovat i množství doporučených ověřovacích testů. Navzdory tomu kineziologie daleko více připomíná moderní věštebnou praxi, jejíž údajná úspěšnost je dána spíše psychosociálními schopnostmi kineziologů než kineziologií samou. Kineziologové totiž bývají schopni vcítit se do problémů klienta, věnovat mu čas, vrátit mu sebevědomí, uvolnit ho a přimět k zamyšlení nad sebou samým, ke změně životních návyků, sebehodnocení apod.

4.4 Církev Satanova – Satanismus

Zakladatele **satanismus** nemá¹. Jeho charakteristickým rysem je mnohotvárnost. Satanisté mají jen málo společných rysů, nemají ani jednotnou posvátnou knihu ani vůdce. Dokonce nemají ani společnou víru v **Satana**². Jediné, co je spojuje, je protest a vzdor, který vyjadřují v podobě satana.

Existuje celá řada satanistických skupin nebo jednotlivců od neškodných exhibicionistů až k surovým masovým vrahům. Náboženští satanisté uctívají Satana jako reálně existující duchovní bytost. Vyzývají ho a věří, že jim na výzvu odpovídá, dává jim sílu apod. Při tomto vyzývání satana mohou provádět i rituály obětování, včetně krvavých obětí. I v Čechách již byly nalezeny oltáře, odpovídající obětním oltářům, včetně pozůstatků zvířat, která byla mučena a obětována.

Vedle těchto náboženských satanistů existují satanisté, kteří protestují proti křesťanské morálce a v satana jako duchovní bytost nevěří. Satan je pro tyto lidi symbolem volnosti a přirozenosti.

---

¹ VOJTÍŠEK, Z.: Náboženství a sekty v České republice, časopis Policista 8/1998

² Satan je postavou židovské a křesťanské víry, v níž je odpůrcem Boha.

Třetím typem satanismu je směr vytvářený především mladými lidmi při tvorbě „vlastní kultury“. Hovoří se o tzv. antikulturních satanistech. Svou oddanost satanismu často vyjadřují vandalskými činy. Satanismus projevují také v písních metalové hudby, ve kterých se často objevují témata hnusu, krve, smrti, masakrů a další. Tito satanisté se snaží především co nejvíce šokovat a dráždit okolí. Často se jim to daří i satanistickými symboly na oděvu a účesu. Mezi symboly je nejoblíbenější **pentagram**, často obrácený špicí dolů. Někdy je v kruhu dokreslena **tvář kozla**¹. Dalším symbolem je trojčíslí **666**, převzaté z bible, v níž bylo gematrickou šifrou za pronásledovatele křesťanů císaře Nerona.

V roce 1991 byla i u nás založena „Satanská církev“ jako občanské sdružení. Sekta se vyznačuje zejména exhibicionismem až narcismem. Existují však u nás i další hnutí, která vyznávají satanské praktiky, satanské obřady, které jsou mimo jiné spojeny s konzumací alkoholu a drog. Nebezpečí je spatřováno v přerůstání „pubertálního satanismu“ v satanismus spojený s kriminálními delikty, včetně deliktů násilných.²

4.5 Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů

Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů, nebo –li **mormoni**. Základ tomuto náboženskému směru položil v minulém století Joseph Smith. Lidé většinou o mormonech vědí to, že při zasvěcení každý z nich dostane magické prádlo, které je ochrání před mocí zla a které nesmí nikdy odložit, s výjimkou osobní hygieny a sportu. Zpočátku typickým znakem mormonů bylo mnohoženství.³

Členové této církve uzavírají mezi sebou tzv. věčné manželství, aby se mohli podílet na Božím království. Mormoni např. učí, že Bůh se vyvinul z člověka a že **člověk se může stát bohem**. Každý pravověrný mormon očekává, že po smrti se stane bohem, dostane svou planetu, kde bude vládnout a s množstvím nebeských manželek bude plodit duchovní děti.

---

¹ Původně se jednalo o židovské obětní zvíře vyhnané za hříchy na poušť.

² CHMELÍK, J.: Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha, 2001, str. 50

³ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str.92

Mormonská církev je údajně velmi bohatá. Je to dáno zřejmě tím, že pravověrní odevzdávají „desátky“ církvi, navíc jednu neděli v měsíci postí a takto ušetřené peníze rovněž odevzdávají církvi. Církev financuje a staví univerzity, nemocnice a další veřejně prospěšné stavby. Církevní funkcionáři nejsou placení církví, ale na svou činnost si musí získat finanční prostředky sami. Mohou se stát i misionáři. K tomu si podávají žádost na základě které dostávají „povolávací rozkaz“ s místem určení jejich misionářské činnosti. Celou misi si musí opět financovat ze svého. Působí i v České republice a jsou pokládány za nejrychleji rostoucí a rozvíjející se církví ve světě.

4.6 Svědci Jehovovi

Celým názvem **Náboženská církev Svědci Jehovovi** nebo také **Jehovisti** byla založena Ch. T. Russellem v USA. Dnes tvoří dobře organizovanou organizaci se světovým ústředím v New Yorku, který je „jediným kanálem, kterým protéká biblická pravda k lidem“. Vydávají v mnoha jazycích časopisy Strážná věž, Probuďte se. Odbočky mají téměř všude ve světě (téměř 63 000 sborů). Pořádají velká shromáždění s veřejným křtem nových členů, u nás např. v roce 1995, 1996 v Praze na Strahově. Členové se musí podrobit přísné vojenské kázni. Mezi jejich mnohé povinnosti patří i **misijní služba**, pro kterou jsou speciálně školeni. K potenciální členům se svědkové chovají slušně, k odpadlíkům nikoli. Při získání nových členů dovedou využít potíží a frustrací adeptů. Při výběru nových adeptů se zaměřují na určité skupiny nebo vrstvy obyvatel.

Inspirují se biblí, ze které zjistili, že učení o nesmrtelné duši, která po smrti odchází do nebe či pekla, není pravdivé. Mimo jiné i proto za velmi důležité považují Apokalypsu, podle které přijde Armagedon (světová atomová válka), při níž zanikne současný svět a vznikne zaslíbený Nový svět. Armagedon přežijí jen ti nejaktivnější a nejoddanější svědkové¹.

---

¹ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str. 91

Již několikrát v tomto století prorokovali svědkové konec světa. K zvláštnostem, které mají svědky odlišit od křesťanských církví, patří trvání na tzv. správném Božím jménu Jehova.

Svědkové jsou známí většině lidí tím, že **neslaví vánoce ani narozeniny**. Odmítají vojenskou i civilní službu, **odmítají transfúzi krve**. Musejí plnit normu v tzv. polní službě. Tím se rozumí určitý počet hodin, které každý svědek musí strávit šířením učení, navštěvováním lidí, rozdáváním časopisů apod. Na území našeho státu začali pronikat již kolem roku 1907.

4.7 Scientologická církev

Scientologická církev¹, **dianetika** nebo také **scientologové**. Zakladatelem Scientologické církve je L. R. Hubbard, autor vědeckofantastické literatury. Po vydání knihy Dianetika, moderní věda o duševním zdraví, se domníval, že způsobí revoluci v psychoterapii a začal proto zakládat dianetické organizace. Ústřední orgán sekty je WISE² působící v USA. Učení scientologické církve je založeno na tvrzení, že **duše člověka se stěhuje do různých těl** a nese si s sebou zážitky z minulých životů. Ty jej do určité míry omezují a deprimují. Lékaři lidem od těchto obtíží nemohou pomoci, to dokáže pouze tzv. auditor v dianetickém centru. Během této terapie se klient údajně dozví, kde se v minulosti stala chyba. Cesta ke spáse vede přes očišťování, které má sedm stupňů, ke kterým se dospívá v progresivních kurzech.

Lidé jsou podle scientologů potomky nesmrtelných bohů, tzv. Thetanů, kteří vstoupili do hmoty a postupným převtělováním zapomněli na svůj božský původ. Auditing má pomoci klientovi zbavit se zábran mysli, tzv. engramů, které mu brání uvědomovat si Thetana v sobě. Osoba neočištěná tzv. preclear, nejdříve vyplní Oxfordský test osobnosti. Když jej vyplní, je mu sdělen většinou nepříznivý výsledek týkající se jeho psychického stavu a osobnosti. Pak je mu nabídnut auditing s auditorem (posluchačem). Jemu se klient v případě jeho souhlasu s provedením auditingu svěří se všemi zážitky svého života. Auditor pak po sdělení zážitků aplikuje „léčbu“

---

¹ Scientology Church – vědecká církev

² World Institute of Scientology Enterprise

vypracovanou Hubbartem. Za auditing i kurzy se platí vysoké částky. Kurzy na sebe navazují, klient je utvrzován v tom, že běh kurzů nesmí za žádnou cenu přerušit jinak jsou mu předkládány různé katastrofické vize¹.

Sekta pořádá různé akce, sama však zůstává v anonymitě. Snaží se pronikat i do škol i podniků prostřednictvím nabídek různého „poradenství“. U nás se scientologové objevili po roce 1989 a v roce 1992 založili první dianetické centrum.

4.8 Církev Sjednocení

Jinak označování i jako **moonisté**. Tato církev byla založena v roce 1954 jako Sdružení Ducha Svatého pro sjednocení světového křesťanství. Jejím zakladatelem se stal Korejec S. M. Moon. Dnes má následovníky ve více jak 130 zemích světa. Jejím cílem je mimo jiné vytvoření nové pokrevné společnosti, tvořené manželskými páry, kterou jsou spojovány napříč rasami a kontinenty².

Základem Moonova učení je obsah knihy Boží princip. Hlavní program je definován ve třech bodech, a to **dokonalá rodina, sjednocení všech náboženství a boj proti komunismu a ateismu**. Jeho sňatek se čtvrtou ženou je vykládán jako naplnění jeho poslání, které zde na zemi měl a kterým dokončil, co nestihl Ježíš vykonat – totiž založit vzornou rodinu na přání Boha. Adam s Evou boží úkol založit dokonalou rodinu nesplnil a Ježíš, dříve než stačil tento úkol týkající se rodiny naplnit, byl ukřižován. Splnil tedy jen polovinu božího poslání – duchovní vykoupení. K druhé polovině vykoupení, tzv. tělesnému, které by mělo být vykonáno právě založením vzorné rodiny, si Bůh pak našel S. M. Moona³.

Funkce manželství je v této církvi nesmírně důležitá, neboť pravověrní vstoupí do nebes se svými rodinami. Moovým posláním je vytvářet nové rodiny a tak obnovit čistotu světa a nastolit v něm mír a harmonii.

---

¹ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str. 94

² VOJTÍŠEK, Z.: Náboženství a sekty v České republice, příloha časopisu Policista 8/1998

³ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str.91

Stát se členem církve a moci se oženit může ten, kdo získá tzv. dokonalost. To trvá asi tři roky. Adepti po tuto dobu mohou pracovat pro organizaci, např. v nějakém jejích podniku bez nároku na odměnu nebo vybírají peníze na ulicích apod. Musí získat alespoň tři nové kandidáty, tzv. love bombing.

Výběr partnerů pro manželství provádí sám Moon. Páry jsou spojovány např. národy a rasami, známé jsou také hromadné svatby. Členům církve je zakázáno kouření a užívání drog, důležité je udržování fyzické kondice.

Sám zakladatel církve Moon je považován za velmi schopného podnikatele s velmi dobrými organizačními schopnostmi. Je považován za muže velmi schopného, s nezdolitelnou energií a závratnou kariérou. Vedle náboženského života je tato církev aktivní v politickém a veřejném životě. Hospodářství, politika i kultura jsou dominující zájmy. Předmětem zájmu je i vzdělání, proto církev intenzivně působí i na vysokých školách, kde se snaží získat nové adepty. V roce 1995 navštívil Moon i Českou republiku

5. Nebezpečné zahraniční sekty

5.1 Sekta Svatyně lidu

Jim Jones, vůdce sekty **Svatyně lidu**, byl uznávaným duchovním vůdcem, zasloužilým iniciátorem sociální pomoci i levicově orientovaným veřejným představitelem v americkém městě Indianapolis. Nikdo nepozoroval, že v jeho náboženské skupině je snad něco nezdravého a ani nevyplněná předpověď jaderné katastrofy neotevřela jeho následovníkům oči. V naději vybudování ideálního společenství odešel s většinou svých věrných do amazonské džungle a ve státě Guyana vybudoval město Jonestown. To však již jeho praktiky vzbudily podezření z „vymývání mozků“, bití a pohlavního zneužívání. Jednou z nebezpečných praktik byla též zkouška oddanosti Jonesových věrných tekutinou, jejíž požití mělo způsobit smrt. Vždy se jednalo o pouhou zkoušku až do 17. 11. 1978. Tehdy se přiletěla delegace kongresmana Lee Ryana na místě přesvědčit, co je na podezření z psychické manipulace a fyzického zneužívání pravda. Mezi delegací a Jonesovými lidmi vznikl konflikt, při němž bylo zastřeleno 7 lidí včetně Ryana. Následující den se opět konala zkouška oddanosti, při níž byli obyvatelé Jonestownu otráveni kyanidem. Ostatní, včetně Jonese, byli zastřeleni. **Celkový počet obětí tak dosáhl 913 lidí, včetně 260 dětí.**

5.2 Davidovská větev adventistů sedmého dne

Blízký konec světa a izolovanost skupiny hrála rozhodující roli i v tragédii **Davidovské větve adventistů sedmého dne**. Tuto skupinu vedl na farmě Mt. Carmel u města Waco v americkém Texasu Vernon W. Howell, který si dal jméno David Koresh podle dvou králů ze starozákonné historie, a to izraelského Davida a perského Kýra. Tento muž ve fanatických mnohahodinových kázáních přesvědčoval své následovníky, že musejí po boku andělů vybojovat konečnou světovou bitvu s americkou armádou. Na tento boj se těžce vyzbrojili, farmu opevnili a připravili se i zásobami potravin. Pro

podezření z nezákonného držení zbraní byla komunita sledována agenty FBI¹ a ATF². Při záměru agentů zkontrolovat druh a počet zbraní na ranči se však strhla přestřelka, při níž byli čtyři z agentů zabiti a 15 bylo zraněno. Podle víry davidíánů začala apokalypsa. Následovalo jednapadesátidenní obléhání ranče, provázené nekonečným vyjednáváním, Koreshovými sliby vzdát se a propouštěním několika členů sekty. Ráno 19. 4. 1993 podnikli obléhající na ranč útok s cílem vypudit obyvatele slzným plynem. Nenarazili na odpor, protože v té době se davidíáni připravovali na hromadnou sebevraždu zastřelením či upálením. Ranč nakonec lehl popelem. **Počet obětí dosáhl 86, včetně 17 dětí.** Uniklo jen 9 osob.

5.3 Sekta Řád Chrámu slunce

Již celkem 74 členů tajné sekty **Řád Chrámu slunce** spáchalo od října roku 1994 v několika vlnách a na různých místech hromadnou sebevraždu či se stali obětí rituální vraždy. První vlna přišla 4. a 5. 10. 1994 a znamenala oběť **téměř 50 lidí**. Vůdcem sekty, která měla či ještě má několik set členů ve Švýcarsku, Francii a Kanadě, byl lékař Luc Jouret. Před lékařskou praxí dal přednost alternativní medicíně (stal se známým homeopatem) a začal se orientovat na esoterismus, magii, okultismus a duchovní proudy, označované souhrnně jako hnutí Nového věku. Nashromáždil značný majetek. V rukou sekty bylo údajně až 56 domů, především vil a horských hotelů. V nich se odehrávaly náboženské obřady, čerpající pravděpodobně především z esoterických tradic rosikrucianství a templářství. Inspirací pro apokalyptické vize byl i tzv. survivalismus, hnutí, které odvozuje z ekologického a ekonomického vývoje brzký konec světa. Smysl rituálů a okolnosti, provázející smrt členů sekty, nejsou ještě stále zcela známy.

---

¹ Federální vyšetřovací výbor

² Úřad pro alkohol, tabák a střelné zbraně

5.4 Sekta Óm šinrikjó

Útok nervovým plynem sarinem v tokijském metru dne 20. 3. 1995, při němž **zahynulo 12 lidí** a tisíce byly přiotráveny, rázem „proslavil“ japonskou sektu **Óm šinrikjó**. Jejím zakladatelem je Shoko Asahara, který se brzy po absolvování školy pro slabozraké začal plně věnovat náboženské činnosti - vyučoval jógu a praktikoval léčitelství. V té době (1979) založil první náboženskou společnost, kterou po zážitku „pravého poznání“ v Himálaji r. 1986 přejmenoval na Óm šinrikjó (Učení pravdy AUM). Učením se sekta hlásí k buddhismu, je ale patrný i značný vliv hinduismu. Je zřejmý i z názvu, v němž je slabika óm, která má vyjadřovat podstatu všech zvuků a která je současně kryptogramem tří hlavních hinduistických bohů - Brahmy (A), Višnu (U) a Šivy (M). Sekta je organizována přísně hierarchicky a poslušnost je zajišťována tvrdými tresty (kobky, hladovka, aplikace neznámých tekutin do žil apod.). Na vrcholu pyramidy je sám Asahara. Podmínkou vstupu do sekty je život v komunitě, přerušeni veškerých styků s okolním světem, odevzdání veškerého majetku a podrobné přiznání o celém předchozím životě.

V Japonsku se sekta neobvykle rychle rozrostla na 10 tisíc členů (mezi nimiž je řada vzdělaných lidí) a založila i čtyři významné zahraniční pobočky - v New Yorku, Bonnu, Moskvě a na Srí Lance. Vytvořila i vlastní politickou stranu, Stranu pravdy, ve volbách však neuspěla. Sekta nakoupila množství pozemků a vystavěla desítky objektů, v nichž se vyrábějí a skladují chemické prostředky. Je možné, že sarinový útok v metru měl vyprovokovat světovou válku, po níž by přišel konec světa. Tím se údajně mělo vyplnit Asaharovo proroctví.

5.5 Sekta Nebeská brána

Dokonale skryta před světem žila v Kalifornii až do své hromadné sebevraždy náboženská skupina zvaná **Nebeská brána**. Její členové tvořili třídu, která se pod dohledem svých vedoucích připravovala k přechodu na vyšší duchovní úroveň. Vedoucími byli - podle jejich víry - dva mimozemšťané Do a Ti, kteří se vtělili do lidské podoby jako učitel hudby Marshal Applewhite a zdravotní sestra Bonnie Netělesová, ta r. 1985 zemřela a dávala údajně svému druhovi Do příkazy z vyšší

úrovně. Pro přechod na vyšší úroveň bylo třeba odložit tělo, které bylo chápáno stejně jen jako pouhý „kontejner“ či „vehikl“. Vhodná doba k tomuto odložení se pro sektu naskytla při přeletu Hale-Boppovy komety v blízkosti Země. V jejím chvostu měl snad být skryt kosmický koráb, k němuž se s „mimozemšťanem“ Applewhitem 22. 3. 1997 „vydalo“ dalších **38 obětí** dlouho nacvičované a pečlivě připravené sebevraždy.

Poslední pokus o hromadnou sebevraždu byl zaznamenán 8. 1. 1998 v sektě, již založila německá psycholožka **Heide Fittkau-Gartheová**. Ona a jejích více než třicet následovníků vyšlo na Kanárských ostrovech na horu, aby tam společně pozřelo jed. Tato rituální sebevražda měla umožnit jejích duším, aby mohly vstoupit na vesmírnou loď a odletět na ní na jinou planetu. Policii se podařilo tomuto činu zabránit. Sílu přesvědčení o pravdivosti vůdčiny slov ovšem dokazuje skutečnost, že se o pět dní později, tedy v době, kdy Heide Fittkau-Gartheová byla ve vyšetřovací vazbě, pokusilo **19 následovníků (včetně tří dětí) o sebevraždu znovu**.

Snad nám uvedené příklady některých nebezpečných sekt znějí exoticky a vzdáleně. Ovšem i v České republice již nastala situace, nápadně podobná těmto příkladům. Týkala se sekty imanuelitů, která se v čele s „mesiášem“ Janem D. Dvorským připravovala na brzké založení tisícileté říše. Naneštěstí „mesiáš“ postupně shledával, že žádný jeho následovník se v tomto těle nemůže pro život v tisícileté říši dostatečně připravit. Nabízelo se prosté řešení, a to co nejrychleji zemřít a převtělit se do nového těla, které by již bylo hodné vstupu. O vyhledání smrti se pak v Čechách pokoušelo snad i několik málo desítek lidí, ovlivněných touto sektou. Naštěstí nejsou žádné zprávy o tom, že by se to někomu skutečně podařilo.

Závěr

Tato práce prokázala, že jak sekty tak i některé náboženství mohou být pro jednotlivce nebezpečné. Snažila jsem se poukázat na to, jak jednoduché je nechat se do sekty „vtáhnout“, začít myslet jako skutečný člen a také jak těžké je se ze spárů sekty vymanit.

Vymezením některých základních pojmů (sekta, církev, náboženství atp.), které se této tematiky týkají, byl splněn jeden z cílů bakalářské práce, a to snaha o přiblížení problematiky sekt a církví, jak na území České republiky tak i v zahraničí.

Rozbor způsobu fungování sekt, jejich organizování a působení na členy bylo dalším cílem práce. Poskytla jsem náhled na vznik sekty a dokonce příklad, jak si vlastní sektu založit. Zjistila jsem, že organizace sekt je skoro vždy stejná, jeden vůdce a ostatní „poddaní“. Podobné to je i s ovlivňováním členů, sekty se snaží izolaci členů a mnohdy i o jejich zastrášení, např. možnou katastrofou. Tvrdí, že pouze jejich pohled na svět je jediným správným. Některé sekty zahrnují své členy láskou, většinou jen ze začátku, nový člen má pocit, že je milován a že mezi ostatní členy patří. Zde narážím na svůj hlavní cíl, a to upozornit na nebezpečí sektářství, a to nejen pro mladou generaci. Je nutno říct, že jsem dospěla k názoru, že sekty jsou opravdu nebezpečné nejen pro vlastní členy, ale i pro okolní svět. Toto tvrzení dokládám ukázkou některých zahraničních nebezpečných sekt a jejich činů.

Dosažený cíl by mohl být předmětem dalšího zamyšlení, ve kterém bych chtěla pokračovat ve své diplomové práci, a to prostřednictvím hlubší analýzy spojené s objektivními poznatky, které by přinesly zajímavé pohledy na problematiku sekt a náboženství, potažmo ovlivňování života a postojů mladé generace.

Na základě těchto kapitol, které tvoří kostru mé práce, jsem dospěla k názoru, že jak sekty tak i některá náboženství mohou být pro jednotlivce nebezpečné. Snažila jsem se poukázat na to, jak jednoduché je nechat se do sekty „vtáhnout“, začít myslet jako skutečný člen a také jak těžké je se ze spárů sekty vymanit

Resumé

Předložená bakalářská práce v úvodu definuje svoje cíle, kterými je snaha o přiblížení problematiky sekt a církví, jak na území České republiky tak i v zahraničí, snaha o vymezení základních pojmů a odlišení sekty od církve. Dále definovat způsob, jakým jsou sekty organizovány a jak působí na své členy a hlavním cílem je odpovědět na otázku, jestli jsou sekty nebezpečné pro mladou generaci?.

Hned v začátku práce jsou vymezeny základní pojmy týkající se mé práce, a to pojem církev, sekta, náboženská sekta a náboženství. Předmětem další kapitoly bylo sektářství, kdy jednotlivé podkapitoly přibližují sekty a jejich chování. Je zde uveden samotný vznik sekty, její organizace a struktura, dále pak chování sekty a základní charakteristické rysy. V této kapitole také přibližují způsob, jakým sekty ovlivňují své členy a poukazují na možné nebezpečí členství v sektě.

V další kapitole se věnuji současné náboženské scéně v České republice, jsou zde blíže specifikovány nejvýznamnější náboženství na území České republiky, jejich hlavní myšlenka.

Na ni navazuje kapitola, která se blíže věnuje některým netradičním náboženským směrům. Poslední kapitolou o nebezpečných zahraničních sektách, jsem se snažila na konkrétních příkladech potvrdit pravdivost tvrzení, že jsou organizovány většinou jedním vůdcem, který ovládá své členy a že mohou být opravdu nebezpečné, a to nejen pro své členy, ale i pro nás, ostatní.

V závěru bakalářské práce je zhodnoceno dosažení stanovených cílů. Je konstatováno, že došlo ke splnění cílů s ohledem na prostor, který obsahově bakalářská práce umožňuje.

Vzhledem k rozsahu dotčené problematiky je třeba bakalářskou práci chápat jako otevřenou s možností dalšího rozšíření.

Anotace a klíčová slova

Anotace

Sekty a jejich ovlivňování postojů mladé generace. Bakalářská práce vysvětluje základní pojmy týkající se této problematiky, charakterizuje některé ze sekt u nás a ve světě a přibližuje možné nebezpečí sekty, které hrozí nejen pro její členy.

Klíčová slova

Sekta, církev, náboženství, bůh, láska, fanatismus, závislost, nebezpečí, izolace

Annotation

This session is predominantly focused on sects and affect opinions of young generation. It explains basic terms about this question, it describes some of sectes in Czech republic and in the world and it pointes possible danger.

Key words

Sect, church, religion, god, love fanaticism, dependence, danger, isolation

Seznam použité literatury

1. **BÜCHNEROVÁ, B.:** Co máme vědět o sektách, Amulet, Praha, 2004.
2. **DIDEROT,** Všeobecná Encyklopedie, 1999.
3. **ELIADE M.:** Dějiny náboženského myšlení II., str. 72 - 100, Oikúmené, 1996.
4. **ENROTH, R.:** Co je sekta? Praha, 1994.
5. **ENROTH, R.:** Za novými světy, Praha, 1994.
6. **HASSAN,S.:** Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů, Janečka, Brno, 1994.
7. **CHMELÍK, J.:** Extremismus, MV ČR, Praha, 1997.
8. **CHMELÍK, J.:** Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde, Praha, 2001.
9. **CHMELÍK, J.:** Symbolika extremistických hnutí, Travis, Praha, 2000.
10. **KOL. AUTORŮ:** Malý slovník sekt, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 1998.
11. **KROPÁČEK, L.:** Duchovní cesty islámu, Vyšehrad, 1993.
12. **NOVOTNÝ ,T. a kol.:** Zneužití náboženství, pokus o nové chápání sekt, Oliva, Praha, 1996.
13. **NOVOTNÝ, T., VOJTÍŠEK, Z.:** Základní orientace v nových náboženských směrech, Oliva, Praha 1995.
14. **ŠILER, V.:** Co je to New Age?, Scholaforum, 1996.
15. **ŠTAMPACH, I.:** Sekty a nová náboženská hnutí. Oliva, Praha, 1994. směrech, Praha, 1995.
16. **TYCHO., A. P.,** Tak mnoho cest, Olomouc, Spolek moravských nakladatelů, 2001.
17. **VOJTÍŠEK, J.:** Encyklopedie náboženských směrů v České republice, Praha, Portál, 2004.
18. **VOJTÍŠEK, Z.:** Náboženství a sekty v České republice, časopis Policista č. 8/1998.
19. **VOJTÍŠEK, Z.:** Netradiční náboženství u nás, Dingir, Praha, 1998.
20. **WIDL, M.:** Křesťanství a esoterika, Karmelitánské nakladatelství, 1997.
21. **WOJNAR, J.:** Bestseller v kameni I, Olomouc, 1999.

22. www.abz.cz
23. <http://duchovno.doktorka.cz/krestanstvi/>
24. www.mvcr.cz
25. http://www.mvcr.cz/casopisy/kriminalistika/2003/03_02/chmelik.html
26. <http://www.mvcr.cz/casopisy/policista/prilohy/pril8.htm>
27. www.pravniradce.ihned.cz
28. www.sekty.cz
29. www.slovník-cizich-slov.abz.cz
30. www.webpark.cz/cpons
31. http://www.spsmvbr.cz/cesky/os_stranky/jedlicka/menu/menu.htm